

SKAŁA

NIEDZIELA PALMOWA

14 KWIETNIA 2019

13(415)

TYGODNIK DOSTĘPNY NA WWW.SWLUKASZ.WAW.PL

OTO SŁOWO PANA

Błogosławiony Król, który przychodzi w imię Pańskie. (Łk 19, 38).

Oto wasz Król! A oni krzyczeli: Precz! Precz! Ukrzyżuj Go!

(J 19, 14 – 15).

Niedziela Palmowa jest nazywana również Niedzielą Męki Pańskiej. Tego dnia w liturgii zupełnie jak w ludzkim życiu: triumf, radość i szczęście miesza się z ludzką krzywdą, okrucieństwem, cierpieniem i śmiercią.

Jezus wjeżdżający na osłędzie do Jerozolimy jest witany gromkimi okrzykami: *Hosanna Synowi Dawida. Błogosławiony, który przychodzi w imię Pańskie.* (Mt 21, 9). *Błogosławiony Król, który przychodzi w imię Pańskie.* (Łk 19, 38). I my dzisiaj słyszymy i wyśpiewujemy te same słowa, chwając i wielbiąc Boga w Jezusie – Mesjaszu i Zbawicielu. Podobnie jak przed wiekami przychodzimy na to spotkanie z Panem z gałązkami palmowymi...

Po kilku dniach w Wielki Piątek ten sam tłum, ci sami ludzie podburzeni przez Żydów, również krzyczeli, ale całkowi-

cie odmienne słowa: *Precz! Precz! Ukrzyżuj Go! Poza Cezarem nie mamy króla!* (J 19, 15).

Często się powiada, że kobieta zmienną jest. Ale widzimy tę zmienność w Izraelitach, niestety dostrzegamy ją również w naszym codziennym życiu. Często wypowiadamy słowa uwielbienia Pana Boga w szczęściu i radości, a za moment, niech się nieco odmieni sytuacja i nasze emocje, zaczynamy od Boga odchodzić, bądź upadamy w swoje grzechy i nałogi. Jezus akceptuje i wypełnia wolę Boga, przyjmuje ludzkie uniesienia i euforię, ale przyjmuje również upokorzenie, lekceważenie, obrazę, biczowanie i zniewagi, które prowadzą do męki i śmierci na krzyżu...

Jakże bardzo kochasz mnie Panie... Przyjąłeś krzyż z powodu moich grzechów, cierpiełeś i cierpisz za moje niewierności, umarłeś na Golgocie i wciąż konasz na ołtarzach, a wszystko to dlatego, że umiłowałeś mnie bezgranicznie, aż do końca... (por. J 13, 1). I za tę MIŁOŚĆ Ci dziękuję...

ks. Konrad

EWANGELIA NA CO DZIĘ

14 kwietnia 2019 - Niedziela Palmowa

(Łk 22,14-23,56)

15 kwietnia 2019 - poniedziałek

Wielki Poniedziałek

(J 12,1-11)

Na sześć dni przed Paschą Jezus przybył do Betanii, gdzie mieszkał łazarz, którego Jezus wskrzesił z martwych. Urządzono tam dla Niego ucztę. Marta posługiwała, a łazarz był jednym z zasiadających z Nim przy stole. Maria zaś wzięła funt szlachetnego i drogocennego olejku nardowego i namaściła Jezusowi nogi, a włosami swymi je otarła. A dom napełnił się wonią olejku. Na to rzekł Judasz Iskariota, jeden z uczniów Jego, ten, który miał Go wydać: Czemu to nie sprzedano tego olejku za trzysta denarów i nie rozdano ich ubogim? Powiedział zaś to nie dlatego, jakoby dbał o biednych, ale ponieważ był złodziejem, i mając trzos wykradał to, co składano. Na to Jezus powiedział: Zostaw ją! Przechowała to, aby / Mnie namaścić / na dzień mojego pogrzebu. Bo ubogich zawsze macie u siebie, ale Mnie nie zawsze macie. Wielki tłum żydów dowiedział się, że tam jest; a przybyli nie tylko ze względu na Jezusa, ale także by ujrzeć łazarza, którego wskrzesił z martwych. Arcykapłani zatem postanowili stracić również łazarza, gdyż wielu z jego powodu odłączyło się od żydów i uwierzyło w Jezusa.

16 kwietnia 2019 - wtorek

Wielki Wtorek

(J 13,21-33.36-38)

Jezus w czasie wieczerzy z uczniami swoimi doznał głębokiego wzruszenia i tak oświadczył: Zaprawdę, zaprawdę, powiadam wam: Jeden z was Mnie zdradzi. Spoglądali uczniowie jeden na drugiego niepewni, o kim mówi. Jeden z uczniów Jego - ten, którego Jezus miłował - spoczywał na Jego piersi. Jemu to dał znak Szymon Piotr i rzekł do niego: Kto to jest? O kim mówi? Ten oparł się zaraz na piersi Jezusa i rzekł do Niego: Panie, kto to jest? Jezus odparł: To ten, dla którego umaczam kawałek / chleba /, i podam mu Umoczywszy więc kawałek /chleba/, wziął i podał Judaszowi, synowi Szymona Iskarioty A po spożyciu kawałka /chleba/ wszedł w niego szatan. Jezus zaś rzekł do niego: Co chcesz czynić, czyń prędzej. Nikt jednak z biesiadników nie rozumiał, dlaczego mu to powiedział. Ponieważ Judasz miał pieczę nad trzosem, niektórzy sądzili, że Jezus powiedział do niego: Zakup, czego nam potrzeba na święto, albo żeby dał coś ubogim. A on po spożyciu kawałka /chleba/ zaraz wyszedł. A była noc. Po jego wyjściu rzekł Jezus: Syn Człowieczy został teraz otoczony chwałą, a w Nim Bóg został chwałą otoczony. Jeżeli Bóg został w Nim otoczony chwałą, to i Bóg Go otoczy chwałą w sobie samym, i to zaraz Go chwałą otoczy. Dzieci, jeszcze krótko jestem z wami. Będziecie Mnie szukać, ale - jak to żydom powiedziałem, tak i teraz wam mówię - dokąd Ja idę, wy pójść nie możecie. Rzekł do Niego Szymon Piotr: Panie, dokąd idziesz? Odpowiedział mu Jezus: Dokąd Ja idę, ty teraz za Mną pójść nie możesz, ale później pójdziesz. Powiedział Mu Piotr: Panie, dlaczego teraz nie mogę pójść za Tobą? życie moje oddam za Ciebie. Odpowiedział Jezus: życie swoje oddasz za Mnie? Zaprawdę, zaprawdę, powiadam ci: Kogut nie zapieje, aż ty trzy razy się Mnie wyprzesz.

17 kwietnia 2019 - środa

Wielka Środa

(Mt 26,14-25)

Jeden z Dwunastu, imieniem Judasz Iskariota, udał się do arcykapłanów i rzekł: Co chcecie mi dać, a ja wam Go wydam. A oni wyznaczyli mu trzydzieści srebrników. Odtąd szukał sposobności, żeby Go wydać. W pierwszy dzień Przaśników przystąpili do Jezusa uczniowie i zapytali Go: Gdzie chcesz, żebyśmy Ci przygotowali Paschę do spożycia? On odrzekł: Idźcie do miasta, do znanego nam człowieka, i powiedzcie mu: Nauczyciel mówi: Czas mój jest bliski; u ciebie chcę urządzić Paschę z moimi uczniami. Uczniowie uczynili tak, jak im polecił Jezus, i przygotowali Pas-

chę. Z nastaniem wieczoru zajął miejsce u stołu razem z dwunastu. A gdy jedli, rzekł: Zaprawdę, powiadam wam: jeden z was mnie zdradzi. Bardzo tym zasmuceni zaczęli pytać jeden przez drugiego: Chyba nie ja, Panie? On zaś odpowiedział: Ten, który ze Mną rękę zanurza w misie, on Mnie zdradzi. Wprawdzie Syn Człowieczy odchodzi, jak o Nim jest napisane, lecz biada temu człowiekowi, przez którego Syn Człowieczy będzie wydany. Byłoby lepiej dla tego człowieka, gdyby się nie narodził. Wtedy Judasz, który Go miał zdradzić, rzekł: Czy nie ja, Rabbi? Odpowiedział mu: Tak jest, ty.

18 kwietnia 2019 - czwartek

Wielki Czwartek

(J 13,1-15)

Było to przed Świętem Paschy. Jezus wiedząc, że nadeszła Jego godzina przejścia z tego świata do Ojca, umiłowawszy swoich na świecie, do końca ich umiłował. W czasie wieczerzy, gdy diabeł już nakłonił serce Judasza Iskarioty syna Szymona, aby Go wydać, wiedząc, że Ojciec dał Mu wszystko w ręce oraz że od Boga wyszedł i do Boga idzie, wstał od wieczerzy i złożył szaty. A wzięwszy prześcieradło nim się przepasał. Potem nalał wody do miednicy. I zaczął umywać uczniom nogi i ocierać prześcieradłem, którym był przepasany. Podszedł więc do Szymona Piotra, a on rzekł do Niego: Panie, Ty chcesz mi umyć nogi? Jezus mu odpowiedział: Tego, co Ja czynię, ty teraz nie rozumiesz, ale później będziesz to wiedział. Rzekł do Niego Piotr: Nie, nigdy mi nie będziesz nóg umywał. Odpowiedział mu Jezus: Jeśli cię nie umyję, nie będziesz miał udziału ze Mną. Rzekł do Niego Szymon Piotr: Panie, nie tylko nogi moje, ale i ręce, i głowę. Powiedział do niego Jezus: Wykapany potrzebuje tylko nogi sobie umyć, bo cały jest czysty. I wy jesteście czysti, ale nie wszyscy. Wiedział bowiem, kto Go wyda, dlatego powiedział: Nie wszyscy jesteście czysti. A kiedy im umył nogi, przywdział szaty i znów zajął miejsce przy stole, rzekł do nich: Czy rozumiecie, co wam uczyniłem? Wy Mnie nazywacie Nauczycielem i Panem i dobrze mówicie, bo nim jestem. Jeżeli więc Ja, Pan i Nauczyciel, umyłem wam nogi, to i wyście powinni sobie nawzajem umywać nogi. Dałem wam bowiem przykład, abyście i wy tak czynili, jak Ja wam uczyniłem.

19 kwietnia 2019 - piątek

Wielki Piątek

(J 18,1-19,42)

Męka naszego Pana Jezusa Chrystusa według świętego Jana

20 kwietnia 2019 - sobota

Wielka Sobota

(Łk 24,1-12)

W pierwszy dzień tygodnia niewiasty poszły skoro świt do grobu, niosąc przygotowane wonności. Kamień od grobu zastały odsunięty. A skoro weszły, nie znalazły ciała Pana Jezusa. Gdy wobec tego były bezradne, nagle stanęło przed nimi dwóch mężczyzn w lśniących szatach. Przestraszone, pochyliły twarze ku ziemi, lecz tamci rzekli do nich: „Dlaczego szukacie żyjącego wśród umarłych? Nie ma Go tutaj; zmartwychwstał. Przypomnijcie sobie, jak wam mówił, będąc jeszcze w Galilei: „Syn Człowieczy musi być wydany w ręce grzeszników i ukrzyżowany, lecz trzeciego dnia zmartwychwstanie”. Wtedy przypomniały sobie Jego słowa i wróciły od grobu, oznajmiły to wszystkim Jedenastu i wszystkim pozostałym. A były to: Maria Magdalena, Joanna i Maria, matka Jakuba; i inne z nimi opowiadały to Apostołom. Lecz słowa te wydały im się czczą gadaniną i nie dali im wiary. Jednakże Piotr wybrał się i pobięł do grobu; schyliwszy się, ujrział same tylko płótna. I wrócił do siebie, dziwiąc się temu, co się stało.

TAJEMNICE TRIDUUM PASCHALNEGO

WIELKI CZWARTEK

W Niedzielę Palmową rozpoczyna się w Kościele katolickim najważniejszy okres w całym roku liturgicznym, czyli Wielki Tydzień. Z kolei jednym z najistotniejszych dni tego tygodnia jest Wielki Czwartek. Kalendarzowo może on wypaść pomiędzy 19 marca a 22 kwietnia. Tego dnia kończy się w Kościele okres Wielkiego Postu i począwszy od wieczornej Mszy Wieczery Pańskiej zaczyna się Triduum Paschalne, obchodzone na pamiątkę Męki, Śmierci i Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa.

Wielki Czwartek obchodzono już w pierwszych wiekach chrześcijaństwa. W tym okresie był on dniem pojednania z grzesznikami. Odprawiano tego dnia trzy Msze święte, tj. jedną dla pojednania grzeszników z Kościołem, kolejną dla poświęcenia olejów oraz ostatnią dla ludu.

We współczesnych czasach obchody Wielkiego Czwartku wyglądają inaczej. Mianowicie, rano może być sprawowana tylko jedna Msza św., tzw. Msza Krzyżma świętego. Celebrowana jest w kościele katedralnym przez biskupa i prezbiterów w każdej diecezji. W trakcie tej Mszy św. biskup konsekruje krzyżmo, czyli mieszaninę oleju i balsamu wykorzystywaną przy udzielaniu sakramentów chrztu i bierzmowania, święceń kapłańskich i biskupich oraz konsekracji kościołów i ołtarzy. Po-

święca się również oleje używane przy namaszczeniu chorych. Po zakończeniu tej Mszy kapłani zabierają krzyżmo i oleje do swoich parafii. W trakcie Mszy Krzyżma świętego odbywa się również odnowienie przyrzeczeń kapłańskich. Msza ta nie należy do obchodów Triduum Paschalnego.

Wieczorem w Wielki Czwartek odprawia się w każdym kościele Mszę Wieczery Pańskiej, rozpoczynając Triduum Paschalne. Sprawowana jest ona na pamiątkę Ostatniej Wieczery. W tradycji żydowskiej była to bowiem uczta paschalna, którą Jezus spożył ze swymi uczniami w przeddzień swej męki. Podczas tej Najświętszej Ofiary wspominamy wydarzenia z Wieczernika, tj. ustanowienie sakramentu Eucharystii i sakramentu kapłaństwa. W trakcie Mszy śpiewany jest hymn „Chwała na wysokości Bogu“, któremu towarzyszy bicie wszystkich dzwonów i gongów w kościele. Po jego zakończeniu, aż do Mszy Wigilii Paschalnej odprawianej w Wielką Sobotę wieczorem, zamiast stalowych gongów i dzwonów stosowane są drewniane kołatki, o głuchym i mniej przyjemnym brzmieniu. Kościół wycisza się i poważnieje, ponieważ wie, że Chrystus zostaje zdradzony i uwięziony. Podczas Mszy Wieczery Pańskiej konsekruje się dostateczną ilość komunikantów tak, by wystarczyły na dzień obecny i następny.

Na zakończenie uroczystości po Komunii Świętej Ciało Chrystusa zostaje

przeniesione do specjalnie przygotowanej kaplicy, zwanej Ciemnicą. Symbolizuje ona więzienie, do którego wtrącony został Chrystus po ostatniej wieczerzy. Podczas procesji przeniesienia używa się kołatek i śpiewa także hymn „Sław Języku Tajemnicę”. Przy Ciemnicy do późnych godzin wieczornych, a także przez cały Wielki Piątek i Wielką Sobotę trwa adoracja Najświętszego Sakramentu. Wierni czuwają wraz z Jezusem, wspominając Jego samotną modlitwę w Ogrójcu, zdradzieckie pojmanie i pierwsze przesłuchania. Tabernakulum jest opróżnione i otwarte, a wieczna lampka gaśnie. Otwarcie tabernakulum i pozostawienie go pustym to wyraźny znak, że Jezus nie przebywa już w tym miejscu, ale cierpi zamknięty w ciemnicy i oczekuje na wyrok. Nie musimy wtedy przykładać, kiedy przechodzimy obok tabernakulum.

Po przeniesieniu Ciała Chrystusa do Ciemnicy z ołtarza zdejmowany jest obrus, świece, mszał i krzyż. Gest ten symbolizuje zakończenie wieczerzy, ale także odarcie Jezusa z szat i pozostawienie Go w samotności, ponieważ ołtarz jest symbolem Chrystusa i Jego ofiary. Aż do Mszy Wigilii Paschalnej w Wielką Sobotę ołtarz pozostaje pusty.

Wielki Czwartek jest też świętem wszystkich kapłanów. W kościołach zazwyczaj wręcza się księżom kwiaty i składa życzenia. Zarówno czytania, jak i obrzędy tego dnia, podkreślają służebną postawę Chrystusa, który przepasał się prześcieradłem i umył uczniom nogi, każąc im w tym naśladować siebie. Na pamiątkę tego wydarzenia w niektórych parafiach po homilii kapłan umywa wybranym parafianom nogi. Obrzęd ten zwany jest także „mandatum”. Zwykle odbywa się nogi dwunastu mężczyznom, jednak przypadek papieża Franciszka pokazuje, że nie jest to jedyna opcja. Obmył on bowiem nogi kobiecie, do tego muzułmance. Kongregacja Kultu Bożego orzekła, że lokalny biskup miejsca ma prawo regulować przepisy w tej kwestii.

Roman Łukasik

TAJEMNICE TRIDUUM PASCHALNEGO

WIELKI PIĄTEK

Wielki Piątek to dzień Krzyża. Jedyny taki dzień w całym kalendarzu liturgicznym, w którym nie ma Eucharystii. Po południu odprawiana jest niepowtarzalna wielkopiątkowa Liturgia Męki Pańskiej. Upamiętnia ona wydarzenia z życia Jezusa od pojmania Go w ogrodzie Getsemani, aż do Jego śmierci na krzyżu. Celebrans i asysta wchodzi w ciszy. Przed ołtarzem przez chwilę leżą krzyżem, a po modlitwie wstępnej czytane jest prorocтво o Cierpiącym Słudze Jahwe i fragment Listu do Hebrajczyków. Następnie czyta się lub śpiewa, zwykle z podziałem na role, opis Męki Pańskiej według św. Jana.

Po homilii w bardzo uroczystej modlitwie wstawieniowej Kościół poleca Bogu siebie i cały świat, wyrażając w ten sposób pragnienie samego Chrystusa, aby wszyscy byli zbawieni. Szczególnie przejmujące są modlitwy o jedność chrześcijan, prośba za niewierzących i za Żydów.

Centralnym wydarzeniem liturgii wielkopiątkowej jest adoracja Krzyża. Zasłonięty fioletową tkaniną Krzyż wnosi się przed ołtarz. Celebrans stopniowo odsłania ramiona Krzyża i śpiewa trzykrotnie: „Oto drzewo Krzyża, na którym zawisło zbawienie świata”, na co wierni odpowiadają: „Pójdźmy z pokłonem”. Po liturgii Krzyż zostaje w widocznym i dostępnym miejscu, tak by każdy wierny mógł go adorować. Jest on aż do Wigi-

lii Paschalnej najważniejszym punktem w kościele. Przykłęka się przed nim tak, jak normalnie przykłęka się przed Najświętszym Sakramentem. Po adoracji Krzyża z Ciemnicy przynosi się Najświętszy Sakrament i wiernym udziela się Komunii.

Ostatnią częścią liturgii Wielkiego Piątku jest procesja do Grobu Pańskiego. Przy dźwięku kołatek, odbywa się procesja z Najświętszym Sakramentem do Bożego Grobu, gdzie odbywa się adoracja w ciszy. Na ołtarzu umieszczonym przy Grobie lub na specjalnym tronie wystawia się Najświętszy Sakrament w monstrancji okrytej białym przezręczystym welonem – symbolem całunu, w który owinięto ciało zmarłego Chrystusa. Cały wystrój tej kaplicy ma kierować uwagę na Ciało Pańskie. W wielu kościołach przez całą noc trwa adoracja. W Wielki Piątek odprawiane są także nabożeństwa Drogi Krzyżowej. W wielu kościołach rozpoczyna się ono o godz. 15.00, gdyż właśnie około tej godziny wedle przekazu Ewangelii Jezus zmarł na Krzyżu. Wiernych obowiązuje post ścisły.

Pierwsze wzmianki o liturgii tego dnia odnajdujemy już w pamiętnikach Egerii (IV w.), która przekazała nam opis celebracji liturgicznych Kościoła jerozolimskiego. Wierni gromadzili się już wcześniej rano na uczczeniu krzyża. Około południa zbierali się ponownie na liturgii słowa, w czasie której centralne miejsce zajmował opis Męki Pańskiej, przeplata-

ny śpiewami hymnów i psalmów. Po raz trzeci zbierali się w bazylice Anastasis, by wysłuchać opisu złożenia Ciała Chrystusa do Grobu.

Liturgia Wielkiego Piątku kształtowała się w różnych Kościołach lokalnych w sposób nieco odmienny. Pierwsze opisy liturgii w Rzymie pochodzą z wieku VII. One to poświadczają, obok liturgii słowa i adoracji krzyża, włączenie do liturgii tego dnia Komunii Świętej, co z czasem rozwinęło się w tzw. Mszę darów uprzednio konsekrowanych (Missa praesancificatorum). Począwszy od wieku XIII komunikował już jednak tylko główny celebrans (akcent położony na Komunię wielkanocną), co później usankcjonował Mszal Piusa V z 1570 r.

Odnowy Triduum Paschalnego podjął się jeszcze przed Soborem Watykańskim II papież Pius XII w roku 1955. Nie zmieniając zasadniczo jego struktury, przywrócił on przede wszystkim Komunię św. dla wszystkich wiernych, czerwony kolor szat liturgicznych oraz przesunął Liturgię Męki Pańskiej na godziny popołudniowe (po godz. 15, por. Mt 27, 46).

Obecny kształt liturgii Wielkiego Piątku jest owocem reformy liturgicznej po Soborze Watykańskim II.

Wielki Piątek to czas szczególny dla chrześcijanina, dlatego zapraszam każdego, aby w tym roku zechciał towarzyszyć Chrystusowi w Jego męce przez cały dzień, pomimo zgiełku dnia, pomimo wszelkich bodźców, które w sposób oczywisty odciągają nas od Tego, który dał swoje życie na okup wielu, na okup nas wszystkich. Towarzystwo Chrystusowi to zaduma, to kierowanie myśli w Jego stronę, to akty strzeliste wypowiedane w sercu, to bycie przy Nim cały czas, wbrew temu, co proponuje dzisiejszy świat.

Wielki Piątek jest naprawdę wielki. Odrobina zadumy nad samym sobą, zastanowienie się kim jestem i jaki jest cel mojego życia, ile jest warte moje życie, i jak jestem cenny dla Boga, skoro Sam Bóg oddał Swoje Życie za mnie w tak okrutnych okolicznościach?

Skoro cena mojego życia jest tak wysoka, to co robię z tym darem, jakim jest moje życie?

Iwona Choromańska

Na podstawie informacji na stronie:

TAJEMNICE TRIDUUM PASCHALNEGO

WIELKA SOBOTA

Nie wiemy nic o Wielkiej Sobocie. Bogactwo szczegółów, jakie nam pozostawili Ewangelisti, dotyczy Czwartku, Piątku i Niedzieli. O Sobocie prawie nic. A przecież Jerozolima po śmierci Jezusa aż huczała. „Ty jesteś chyba jedynym z przebywających w Jerozolimie, który nie wie, co się tam w tych dniach stało” – mówi Kleofas do nieznajomego Podróżnego w drodze do Emaus (Łk 24, 18).

Wiadomo tylko, że bliscy Pana Jezusa uszanowali szabat obowiązujący pobożnych Żydów w tym dniu. Jeszcze w piątek niewiasty, które do Jerozolimy przyszły z Nim z Galilei, „obejrzały grób i w jaki sposób zostało złożone ciało Jezusa. Po powrocie przygotowały wonności i olejki, lecz zgodnie z przykazaniem zachowały spoczynek szabatu” (Łk 23, 55-56).

Mniej przejęli się szabatem ci, którzy powinni świecić Żydom w tej sprawie przykładem: jerozolimscy arcykapłani i faryzeusze. Powędrowali w sobotę sporą delegacją do prefekta Poncjusza Piłata i zaczęli mu mówić: „Panie, przypomnieliśmy sobie, że ów oszust powiedział jeszcze za życia: «Po trzech dniach powstanę». Każ więc zabezpieczyć Grób aż do trzeciego dnia, żeby przypadkiem nie przyszli Jego uczniowie, nie wykradli Go i nie powiedzieli ludowi: «Powstał z martwych». I będzie ostatnie oszustwo gorsze niż pierwsze”. Rzymianin,

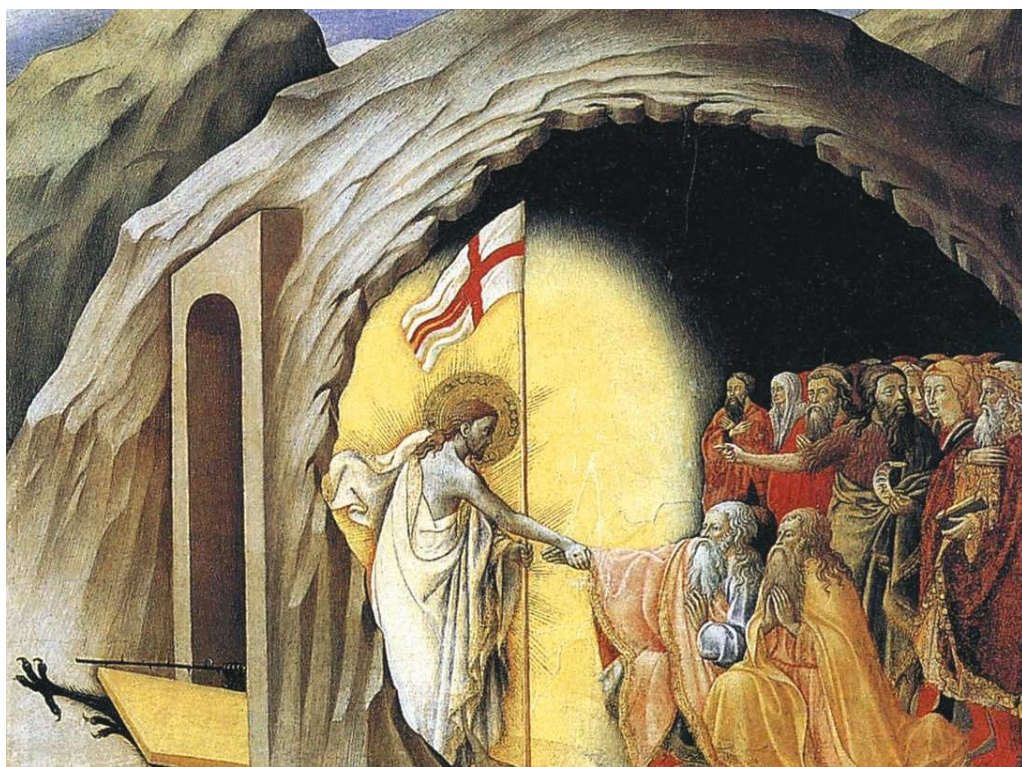
i tak niezwiązany przepisami szabatu – choć wiadomo, że Piłat starał się szanować lokalne zwyczaje – gdy usłyszał te słowa z ust tak znamienitych autorytetów religijnych Izraela, przydzielił im oddział do pilnowania Grobu, a oni niezwłocznie „poszli i zabezpieczyli Grób opieczętowując kamień i stawiając straż” (Mt 27, 62-66).

Tyle Ewangelisti. Może nie chcieli opisywać, co przeżywali w tym dniu bliscy, apostołowie i uczniowie Pana Jezusa. A my nie bardzo umiemy sobie nawet tego wyobrazić. Przecież, jeżeli jesteśmy chrześcijanami, WIEMY, co nastąpiło następnego dnia o świcie, więc nazbyt się nie martwimy. Poprzedniego dnia przeżywaliśmy Mękę, a dziś, w Sobotę – po prostu czekamy. Modlimy się przy Grobie, czuwamy, adorujemy – ale przecież WIEMY. Jeżeli zaś nie wierzymy naprawdę, to tym bardziej nie

umiemy wczuć się w emocje, jakie targały bliskimi Jezusa tego dnia. A oni byli tylko ludźmi. Żałoba, rozpacz, utracone nadzieje, wszystko na marne... Bali się - wszak Duch Święty przemieni ich i wzmocni dopiero za pięćdziesiąt dni. Ale nadzieja wróci już w niedzielny poranek...

Trzeba doczekać, przeczekać ten trudny czas, gdy Pan Jezus zostawił na chwilę nasz świat i „zstąpił do piekieł”, jak podaje Skład Apostolski. „Piekieł”, nie: „piekła”; chodzi o krainę umarłych, miejsce, gdzie dusze zmarłych ludzi oczekiwały na przyście Zbawiciela. To zmarłym bowiem Pan Jezus najpierw zaniósł Dobrą Nowinę. A zaraz potem niewiastom nawiedzającym Grób, uczniom, Kleofasowi w drodze do Emaus, wreszcie nam wszystkim.

Maciej Białecki
maciej@bialecki.net.pl

Maestro dell'Osservanza, Zstąpienie do piekieł, Fogg Museum, Cambridge, Massachusetts

CO NAM MÓWIĄ ŚWIĘCI?

BŁOGOSŁAWIONY

KS. EDWARD GRZYMAŁA

W niemieckim obozie koncentracyjnym nie tracił ducha, dużo się modlił, dzielił się skromnymi porcjami chleba z bardziej potrzebującymi, pomagał przy dźwiganiu ciężarów innym więźniom. Był wierny temu, co zapisał w swoich notatkach: „Bądź święty i posłuszny, strzeż się, abys nie stracił czystości serca”.

Urodził się 29 września 1906 r. w leśniczówce Klin w Kołodziązu w pobliżu Ostrowi Mazowieckiej w zaborze rosyjskim. Ojciec Zdzisław był gajowym, matka Helena zajmowała się domem. Ponieważ w pobliżu nie było szkoły podstawowej, uczył się w domu. W wieku 15 lat wbrew woli ojca opuścił rodzinny dom i udał się do Warszawy, gdzie zapisał się do prywatnej Szkoły Handlowej. Na czesne i utrzymanie zarabiał korepetycjami. Zaledwie po roku zmuszony brakiem pieniędzy przenosi się do Płocka do Państwowego Gimnazjum Ziemi Kujawskiej. Dzięki poręczeniu ks. Antoniego Bogdańskiego trafia na stację do Janiny Zalewskiej, która traktuje go jak własnego syna. W 1926 r. zdaje maturę i wstępuje do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Edward był uzdolnionym poliglotą – znał francuski, włoski, niemiecki, angielski, hebrajski, hiszpański, posługiwał się greką i łaciną. Święcenia kapłańskie z rąk ordynariusza diecezji włocławskiej biskupa Karola Mieczysława Radońskiego otrzymał 14 czerwca 1931 r. we włocławskiej bazylice mniejszej katedralnej pod wezwaniem Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny.

Ks. Edward Grzymała bardzo krótko pełnił funkcję wikariusza parafii św. Wita

w Tuliszkwowie, ponieważ po kilku miesiącach został skierowany na studia specjalistyczne z zakresu prawa kanonicznego do Rzymu na Papieski Uniwersytet Gregoriański. Jako wolny słuchacz uczestniczył w wykładach z Biblii, archeologii i historii sztuki. Brał udział z oo. paulistami w tłumaczeniu z języków oryginalnych na język polski całego Nowego Testamentu, który wydany drukiem został jako „Ewangelja Święta Pana Naszego Jezusa Chrystusa. Nowe Tłumaczenie popularne w nowoczesnym języku komentowane przez Katechizm i Brewiarz z dodatkiem Modlitw Chrześcijanina” w roku 1936. W 1935 r. obronił pracę doktorską z prawa kanonicznego.

Po powrocie do kraju podjął obowiązki wikariusza parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Lipnie. 1 września 1935 r. został przeniesiony do parafii św. Bartłomieja w Koninie, gdzie został prefektem w Koedukacyjnym Gimnazjum Humanistycznym. Chętnie pracował z młodzieżą, wspierał materialnie najuboższych uczniów. Często głosił kontrowersyjne kazania, narażając się proboszczowi, który uważał go za komunistycznego radykała i nazywał „polskim Savonarolą”. W latach 1936 – 1938 był wikariuszem w Kaliszu (prawdopodobnie przy katedrze św. Mikołaja). Po raz kolejny został przeniesiony za radykalne poglądy do Włocławka, gdzie został mianowany prefektem Państwowego Gimnazjum Mechanicznego. Współpracował z ks. Stefanem Wyszyńskim w redakcji miesięcznika włocławskiego „Ateneum Kapłańskie”.

Wybuch II wojny światowej zastał ks. Edwarda we Włocławku, do którego 13 września 1939 r. weszli Niemcy. Niemal natychmiast rozpoczęli Intelligenzaktion (pl.: Akcja „Inteligencja”), polegającą na eksterminacji polskiej inteligencji, kiedy to Niemcy wymordowali setki tysięcy Polaków, w tym polskich kapłanów katolickich. Ks. Grzymała z polecenie biskupa sufragana Michała Kozala przeniósł się do Aleksandrowa Kujawskiego do parafii Przemienienia Pańskiego. Pełnił także rolę wikariusza generalnego, który zastępował biskupa w północnych rejonach diecezji włocławskiej. 7 października 1939 r. Niemcy aresztowali 15 profesorów i 22 alumnów Seminarium Włocławskiego, którzy zostali internowani w Łądzie. Ks. Edward mimo takich represji nie zaniechał pracy duszpasterskiej, odwiedzał mieszkańców licznych wiosek, udzielał sakramentów, odprawiał nabożeństwa.

26 sierpnia 1940 r. został aresztowany w domu siostr służebniczek przez niemiecką

tajną policję państwową Gestapo w ramach drugiej fali aresztowań Akcji Inteligencja. Tego dnia zatrzymano wielu polskich kapłanów, których przewieziono do wsi Szczeglin k. Mogilna, gdzie Niemcy zorganizowali obóz przejściowy i obóz pracy. Dołączyli do nich kapłani aresztowani w 1939 r.

Trzy dni później wszyscy duchowni w liczbie 525 zostali pognani piechotą do oddalonej o 30 km stacji kolejowej w Inowrocławiu, a następnie przewiezieni do niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Sachsenhausen. 14 grudnia 1940 r. polscy duchowni zostali przeniesieni do innego niemieckiego obozu koncentracyjnego KL Dachau w pobliżu Monachium, gdzie ks. Edward otrzymał numer obozowy 22664. Został umieszczony w bloku nr 26 przeznaczonym dla polskich kapłanów, których w tym obozie przebywało łącznie 1780. Spośród nich zmarło 868. Mimo wielu prześladowań (m.in. bicia, poniżania) ks. Grzymała dalej głosił słowo Boże, wygłaszał pogadanki i prowadził dyskusje po łacinie. W liście do rodziny napisał: „Jestem wdzięczny mojemu Zbawcy za te wszystkie łaski, które On mi dał. Teraz nadszedł czas, abym i ja w zamian za to coś Mu podarował”.

W czasie jednego z przedłużających się apeli obozowych upadł z wyczerpania na ziemię, nie odzyskał przytomności mimo polewania zimną wodą. Został zaniesiony do obozowego „szpitala”, którym był tak naprawdę umieralnia. Po kilku dniach poczuł się lepiej, ale będąc niezdolnym do pracy, został uznany przez Niemców za „niewartego życia” i zamknięty w bloku nr 29 - tzw. „bloku inwalidów”. 10 sierpnia 1942 r. ks. Grzymała w transporcie „inwalidów” wraz z m.in. Edwardem Detkensem oraz orionistą Franciszkiem Drzewieckim został wywieziony z KL Dachau. Więźniowie trafili prawdopodobnie do stacji w Mauthausen albo w Linzu, a stamtąd zostali przewiezieni „samochodami dostawczymi”, które były mobilnymi komorami gazowymi, do zamku Hartheim. Ich ciała spalono w krematorium, a prochy rozrzucano na okolicznych polach.

Ks. Edward Grzymała został beatyfikowany przez św. Jana Pawła II w Warszawie w dniu 13 czerwca 1999 r., w gronie 108 polskich męczenników II wojny światowej. Jego wspomnienie liturgiczne przypada 10 sierpnia.

Joanna Matkowska

źródło: <http://www.swzygmunt.knc.pl/SAINTs/HTMs/0810blEDWARD-GRZYMALAmartyr01.htm>

WYDARZENIE NUMERU

DROGA KRZYŻOWA

W WYKONANIU ARTYSTÓW

To były już jedenaste rozważania drogi krzyżowej napisane przez naszą parafiankę, poetkę Noemi (Joannę Zasadę). Jak wspomniała na początku autorka, był to dla niej tekst, który najczęściej jej się pisało. Jak zawsze, pani Joanna zgromadziła na tej wyjątkowej drodze krzyżowej wielu znanych aktorów warszawskich. Teksty rozważań czytali: Joanna Dukaczewska, Maciej Jachowski, Krzysztof Kalczyński, Aleksandra Kostka, Maciej Kwaśny, Halina Łabonarska, Bartosz Mazur, Halina Rowicka, Małgorzata Szarek. Ponadto pani Joanna zaprosiła do udziału w rozważaniach drogi krzyżowej swoje koleżanki ze Szkoły Podstawowej nr 82 (Agatę Przybysz, Katarzynę Supeł-Sokołowską, Marzenę Ożarowską i panią Annę, której nazwiska nie zdążyłam zapisać). Akompaniował nasz parafianin prof. Jerzy Maciejewski.

Głównym tematem rozważań były słowa „Mogę wszystko, bo kocham”. Pani Joanna na początku przypomniała, iż każdy z nas ma swoją własną drogę, jedyną i niepowtarzalną. Ważne jest, by na niej nie ustawać i nie poddawać się. Dlatego wszystkie rozważania zaczynały się stwierdzeniem: **Nie odkładaj niczego na specjalną okazję, każdy dzień i każda chwila jest specjalną okazją.**

Jeżeli chcemy naprawić świat, zacznijmy od siebie. Przecież dobro ma twarz zwykłych ludzi, czasem nawet sąsiada. A my możemy się dzielić z innymi tylko dobrem i miłością. Często upadamy, ale każdy upadek (choć każdy z nich może wydawać się najcięższy) jest szansą, żeby zacząć wszystko od początku. Musimy pamiętać, że Bóg daje najlepsze rzeczy w najlepszym dla nas czasie. Codziennosc jest najtrudniejszą drogą miłości. A musimy mieć świadomość, że życia nie da się powtórzyć. Bardzo optymistycznie zabrzmiały słowa: Nadzieja nigdy nie umiera. „Nikt nie może zmienić wczorajszego dnia, ale każdy potrafi zmienić jutro...” i ostatnie na koniec drogi: „Miłość nigdy nie umiera, kochaj i z całych sił żyj...”

Na rozważania drogi krzyżowej przybyli także wierni z innych parafii. W kaplicy panował nastrój zadumy

i refleksji. Śpiewane wraz z Małgorzatą Szarek słowa pieśni były także modlitwą wszystkich zebranych:

W Tobie jest światło
Każdy mrok rozjaśni
W Tobie jest życie
Ono śmierć zwycięża
Ufam Tobie Miłosierny
Jezu wybaw nas.

Dla uzupełnienia dodam, iż Aleksandra Kostka, która grała rolę siostry przełożonej w filmie „Miłość i Miłosierdzie” zaprosiła wszystkich do obejrzenia tego filmu, który miał już swoją premierę.

Tekst rozważań można było nabyć przy wyjściu z kaplicy. Większość parafian od lat gromadzi te tomiki, by potem na nowo przeżywać rozważania w zaciszu domowym.

Mirosława Pałaszewska

ROZWAŻANIA DROGI KRZYŻOWEJ

ODNALEŹĆ NAS MOŻE TYLKO MIŁOŚĆ...

STACJA XII. ŚMIERĆ JEZUSA

*Zgubiliśmy się w dzisiejszym świecie,
odnaleźć nas może tylko Miłość...*

Umarł najświętszy z ludzi.
A mówili, że Miłość nie umiera...

Śmierć zawsze przychodzi nie w porę
i zawsze za wcześnie.
Jest cicha, tajemnicza i taka święta...

Przy tej stacji pomilczmy...
Dziękując
Wybacząc
Kochając

Odnaleźć nas może tylko MIŁOŚĆ...

STACJA XIII. W RAMIONACH MATKI

*Zgubiliśmy się w dzisiejszym świecie,
odnaleźć nas może tylko Miłość...*

Pusto zrobiło się pod krzyżem.
Odszedł rozkrzyczany tłum.
Arcykapłani cieszą się ze zwycięstwa.
Piłat wciąż klóci się ze swoim sumieniem.
Szymon Cyrenejczyk nie może zapomnieć o tym, co się stało.
Weronika przegląda się w świętej chuście.
A płaczącym kobietom wyschły już łzy...
Wszyscy wrócili do swoich domów.

Tylko Matka została.
Ona do końca zostaje przy swoim dziecku.
W jej sercu jest zawsze miejsce.
Jej ramiona są ciepłe i otwarte.

Przy tej stacji jest dużo nadziei i odwagi.
Tutaj zaczyna się prawdziwe życie.

Do życia nie możemy dorzucić dni.
Ale do każdego dnia, możemy dorzucić więcej życia.

*Uwierz w to, że...
Odnaleźć nas może tylko MIŁOŚĆ...*

STACJA XIV. GRÓB

*Zgubiliśmy się w dzisiejszym świecie,
odnaleźć nas może tylko Miłość...*

Pociąg do wieczności odjeżdża
według własnego rozkładu jazdy,
bez opóźnień
i z biletem tylko w jedną stronę.

Zbyt krótką mamy pamięć.
Zapominamy, że życie jest kruche
i najbardziej na świecie
potrzebuje miłości.

Spieszmy się kochać życie, bo tak szybko ciszą odchodzi.
I tylko wspomnienia uśpione w starych albumach.
I nadzieja, która zawsze w porę przychodzi pozostaną...

Nie można żyć tylko przeszłością,
bo każdy dzień będzie taki sam jak wczoraj.
Nie można żyć tylko przyszłością,
bo wszystkie dni będą pełne strachu i niepewności.
Żyj dniem dzisiejszym,
z radością przełamując Nadzieję...

*Nie trać wiary...
Odnaleźć nas może tylko MIŁOŚĆ...*

STACJA XV. ZMARTWYCHWSTANIE

*Zgubiliśmy się w dzisiejszym świecie,
odnaleźć nas może tylko Miłość...*

Jezus zwyciężył.
Ty też możesz.
Wystarczy tylko zwolnić, popatrzeć w niebo,
zaufać, nauczyć się ważnej prawdy,
że nic nie muszę...

Boże mocnych i słabych.
Świętych i grzeszników.
Dobrych i tych, przed którymi jeszcze długa droga.

Boże wierzących i poszukujących.
Szczęśliwych i smutnych.
Kochających i kochanych wciąż jeszcze za mało.

Dziękuję,
że mogę robić w życiu to,
co kocham najbardziej na świecie,
zwyczajnie ŻYĆ...

*Uśmiechnij się...
Odnalazła nas Miłość...*

ZAKOŃCZENIE

Chciałabym nauczyć się
czytać ludzi
przytulić ich myśli
i marzenia

popatrzeć na świat
zmęczonymi oczami
ogrzać smutne serca
wprostować kręte drogi
rozjaśnić ciemność
i samotność

chciałabym naprawić
uleczyć
pocieszyć
przebaczyć

może choć trochę
życie stałoby się piękniejsze
a miłość
o krok bliżej

DOMOWY KOŚCIÓŁ

Ważnym momentem roku formacyjnego są wyjazdy całych rodzin na rekolekcje formacyjne letnie i tematyczne organizowane w ciągu roku.

Krąg Domowego Kościoła tworzy 4-7 rodzin, które spotykają się raz w miesiącu na wspólnej modlitwie, podsumowaniu miesięcznej pracy w doskonaleniu życia małżeńskiego i rodzinnego we wspólnym wzrastaniu w wierze przez realizację zobowiązań. Jest to codzienna lektura Pisma Św., modlitwa osobista, małżeńska, rodzinna oraz comiesięczny dialog z małżonkiem w obecności Boga. Na spotkaniu kręgu obecny jest kapłan.

Przy naszej parafii działają 3 kręgi Domowego Kościoła zrzeszające już ok 20 rodzin. Działamy w duchu jedności „światło-życie”. Włączamy się w życie naszej lokalnej wspólnoty parafialnej poprzez podejmowanie małych posług m.in.: w oparciu Mszy świętej w pierwszą niedzielę miesiąca o 11.30, czytamy rozważania na wybranej drodze krzyżowej, włączamy się w procesję darów na Wielki Czwartek, tworzymy ołtarz na Boże Ciało.

Zapraszamy małżeństwa, które pragną wspólnie wzrastać duchowo we wspólnocie i pogłębiać swoją wiarę. Zapisy u ks. Rafała lub ks. Konrada.

**Monika i Arkadiusz
Gawkowscy
para łącznikowa**

Domowy Kościół (DK) to małżeńsko-rodzinny ruch świeckich w kościele. Jest jednym z nurtów posoborowej odnowy Kościoła w Polsce. Na swoisty charyzmat Kościoła Domowego składają się zasady formacyjne międzynarodowego ruchu małżeństw katolickich Equipes Notre-Dame (END) oraz Ruchu Światło Życie, którego jest częścią.

Założycielem Domowego Kościoła był ks. Franciszek Blachnicki. Do rozwoju tego ruchu przyczyniła się siostra Jadwiga Skudro. Jak mówi się wśród członków ruchu „duchową koleb-

ką” jest Krościenko nad Dunajcem, gdzie odbywały się pierwsze oazy rodzin.

Świętem Patronalnym DK jest Niedziela Świętej Rodziny, a patronką ruchu jest Matka Boża Niepokalanie Poczęta.

Fundamentem programu formacyjnego jest kształtowanie duchowości małżeńskiej, czyli dążenie do świętości w jedności ze współmałżonkiem. Domowy Kościół jest pomocny małżonkom trwającym w związku sakramentalnym w budowaniu prawdziwej jedności stwarzającej jednocześnie najlepsze warunki do dobrego wychowania dzieci w duchu chrześcijańskim.

MAŁE CO NIECO

SAŁATA Z MANGO I AWOKADO

Dni coraz cieplejsze, pozostaną więc w temacie sałatek. Tym razem proponuję coś o nieco egzotycznej nucie, dzięki dodaniu do najbardziej popularnej sałaty masłowej mango i awokado. Do sałat z dodatkiem owoców idealnie nadaje się słodki sos musztardowo-miodowy.

Składniki: 1 główka sałaty masłowej, 1 dojrzałe mango, 1 dojrzałe awokado, 1 biała papryka, 1 czerwona cebula, 1 garść kiełków

Sos musztardowo-miodowy: 2 łyżki oliwy, sok z połowy cytryny, 1 łyżeczka musztardy, 1 łyżeczka miodu, 2 ząbki czosnku, sól, pieprz

Warzywa umyć. Liście sałaty porwać na drobne kawałki. Mango i awokado obrać ze skóry, usunąć pestki i pokroić w drobną kostkę. Z papryki usunąć gniazdo nasienne i pokroić na cienkie paski. Cebulę obrać i pokroić na półplasterki. Wszystkie warzywa oraz kiełki włożyć do miski.

Przygotować sos: sok z cytryny wymieszać z musztardą i miodem, następnie dodać oliwę i czosnek przeciśnięty przez praskę. Całość doprawić solą i pieprzem i wymieszać na gładką masę. Dodać sos do sałatki i całość delikatnie wymieszać.

Więcej przepisów znajdą Państwo na moim blogu kulinarnym: www.pocztowkizkuchni.blogspot.com.

Iza Zawadzka

DO ZOBACZENIA, DO USŁYSZENIA

14 kwietnia, godz. 15.00, kościół pw. Matki Bożej Królowej Aniołów, Kaplica Aniołów, wstęp wolny

Koncert pasyjny w wykonaniu Liturgicznej Scholi Dorosłych

ODDAJ KREW

W tym roku, podobnie jak w latach ubiegłych chcemy uczcić Niedzielę Miłosierdzia Bożego w szczególny sposób: organizując zbiórkę krwi. W tym szczególnym dniu będzie można oddać krew pomagając naszym bliźnim: chorym i potrzebującym. Tego dnia odwiedzi nas specjalistyczny autokar z Regionalnego Centrum Krwiodawstwa i Krwiolęcznictwa w Warszawie. Oddanie krwi nie boli, jest bezpieczne, nie grozi zarażeniem i nie uzależnia. Wystarczy wziąć ze sobą dokument tożsamości ze zdjęciem.

W zeszłym roku dzięki ofiarności naszych parafian udało nam się zebrać 20 litrów krwi.

Oddanie własnej krwi dla ratowania życia lub zdrowia innych ludzi jest szczególnym darem serca. Uczcijmy w ten wspólny sposób Niedzielę Miłosierdzia Bożego.

Zbiórka odbędzie się na parkingu przy kościele

INTENCJE MSZALNE

15. 04 – poniedziałek:

7.00: dziękczynno – błagalna w 12 r. urodzin Weroniki
 7.00: śp. Urszula Wieczorek – 17 greg.
 7.30: o światło Ducha Świętego na czas nauki i w dniu egzaminów
 i wybór szkoły zgodnie z wolą Bożą dla Natalii
 7.30: śp. Stanisława Osiadacz
 18.00: śp. zmarli – int. wypominkowa

16. 04 – wtorek:

7.00: śp. Urszula Wieczorek – 11 greg.
 7.30: o światło Ducha Świętego na czas nauki i w dniu egzaminów
 i wybór szkoły zgodnie z wolą Bożą dla Natalii
 18.00: dziękczynno – błagalna w 4 urodziny dla Kamili

17. 04 – środa:

7.00: śp. Waldemar Murawski – 30 dzień po śmierci
 7.00: śp. Urszula Wieczorek – 19 greg.
 7.30: o światło Ducha Świętego na czas nauki i w dniu egzaminów
 i wybór szkoły zgodnie z wolą Bożą dla Natalii
 7.30: śp. Genowefa i Tadeusz Szpakowscy
 18.00: zbiorowa do Matki Bożej Nieustającej Pomocy

18. 04 – Wielki Czwartek:

18.00: Msza Wieczerzy Pańskiej

19. 04 – Wielki Piątek:

8.00: Ciemna Jutrznia
 15.00: Droga Krzyżowa
 18.00: Liturgia Męki Pańskiej
 Gorzkie żale

20. 04 – Wielka Sobota:

8.00: Ciemna Jutrznia
 15.00: Koronka do Miłosierdzia Bożego
 20.00: Liturgia Wigilii Paschalnej

21. 04 – Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego:

6.00: za Parafian
 8.30: śp. Henryk, Konstanty Bieliński, Władysław, Zofia Gerat,
 c.r. Świątków
 10.00: śp. Urszula Wieczorek – 20 greg.
 11.30: śp. Jadwiga, Franciszek, c.r. Wawrzynów i Jasińskich,
 ks. Leon Szatkowski, Mirosław i Waldemar
 13.00: śp. Jadwiga Jastrzębska, c.r. Jastrzębskich, Lipków,
 Piórczyńskich
 18.00: śp. Stanisław – 43 r.śm.

GRUPY PARAFIALNE

Krąg biblijny dla studentów

II i IV czwartek, godz. 20 - ks. Konrad

Koło Żywego Różańca

I niedz. miesiąca, godz. 16.00 - ks. proboszcz

Kręgi Domowego Kościoła

- spotkania formacyjne dla rodzin
 ks. Konrad i ks. Rafał

Grupa modlitewna św. O. Pio

- 1. poniedziałek miesiąca, godz. 19.00 – ks. Rafał

Niebiańskie nutki św. Łukasza (schola)

- piątek, godz. 18.30 – Edyta Budzyńska

Parafialny zespół Caritas

spotkania: I pn. miesiąca po Mszy św. o 18.00

dyżury Caritas:

wt. 16.30-18.00

czw. 10.00-11.30

prezes – Barbara Tywonek

opiekun – ks. Konrad

Nr konta: 54 1240 2034 1111 0010 1985 5843

Grupa studencka

czw. godz. 20.00 – ks. Konrad

Schola studencka

niedz, godz. 18.30 - ks. Konrad Zawłocki

Ministranci młodszy – wtorek, godz. 18.30 – ks. Rafał

i animator Kamil

Ministranci starszy – 1 i 3 piątek miesiąca, godz. 19.00 -

ks. Rafał i animator Patryk

Lektorzy – raz w miesiącu – ks. Rafał

Grupa modlitewna św. O. Pio – 1. poniedziałek

miesiąca, godz. 19.00 – ks. Rafał

Skauti Europy

(Stowarzyszenie Harcerstwa Katolickiego „Zawisza”)

dziewczynki 8 -12 lat: Dorota Kajak

Tel. 607 563 299; dorota.kajak@gmail.com

dziewczynki 12 -16 lat: Kasia Stachowska

tel. 669 230 300; ruda.kasia21@gmail.com

chłopcy 8 -12 lat: Andrzej Filipek

tel. 531 135 576; andrzejfilipek1996@gmail.com

chłopcy 12 – 16 lat: Paweł Dąbrowski tel. 737 461 218;

dabrowski.pawel.97@gmail.com

„Przyjaciele Oblubieńca”

środa godz. 19.00 - ks. Konrad

Wspólnota Ojców p.w. św. Józefa

I poniedziałek miesiąca godz. 19.30 - ks. Konrad

Msze święte w naszej parafii

NIEDZIELE

7.00, 8.30, 10.00

11.30 (z udziałem dzieci)

13.00, 16.00, 18.00

20.00 (studenci)

DNI POWSZEDNIE

7.00, 7.30, 18.00

Adoracja Najświętszego Sakramentu

piątek po Mszy św. wieczornej do godz. 21.00

niedziela – po Mszy św. o 20.00

KANCELARIA

poniedziałek – piątek: 16.00-17.30,

tel. 226641099; fax 226652626

dyżury:

ks. proboszcz: poniedziałek

ks. Rafał: wtorek i piątek

ks. Konrad: środa i czwartek

ks. JAN POPIEL – proboszcz, tel. 226651971,

xjan@poczta.fm

ks. Rafał Łaskawski – wikariusz, tel. 226665263

ks. Konrad Zawłocki – wikariusz, tel. 226665264

ks. Grzegorz Mencil – rezydent, tel. 226665265

KONTO BUDOWY KOŚCIOŁA

31 1240 2034 1111 0000 0308 3439

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE

1. Niedziela Palmowa, czyli Męki Pańskiej, rozpoczyna uroczysty obchód Wielkiego Tygodnia. Jego punktem kulminacyjnym będzie Święte Triduum Paschalne upamiętniające wydarzenia od Ostatniej Wieczerzy po chwalebny dzień zmartwychwstania Pańskiego. W tych świętych dniach odnajdujemy najgłębszy sens życia Kościoła, świętej liturgii, oraz źródło wszelkiej łaski.

2. Dziś jeszcze nabożeństwo Gorzkich Żali o godz. 17.00

3. W Wielki Czwartek we wszystkich parafiach celebrowana jest tylko jedna Msza Święta, zwana Mszą Wieczerzy Pańskiej, na pamiątkę ustanowienia Eucharystii i kapłaństwa. Rozpoczyna ona Triduum Paschalne. W naszej parafii o godzinie 18.00. Po hymnie „Chwała na wysokości Bogu” milkną dzwony i organy, a po Komunii Najświętszy Sakrament zostanie przeniesiony do ołtarza adoracji, zwanego dawniej Ciemnicą. Podczas procesji zaśpiewamy hymn „Sław, języku, tajemnicę”, za co w tym dniu można uzyskać odpust zupełny. Wychodząc z Liturgii Wieczerzy Pańskiej, tak jak w ubiegłym roku, będzie można wylosować obrazek z nazwiskiem księdza, za którego będzie można się modlić przez najbliższy rok. Wieczorna modlitwa potrwa do godz. 22.00

4. W Wielki Piątek wszystkich obowiązuje post ścisły, polegający na powstrzymaniu się od potraw mięsnych oraz na ograniczeniu jedzenia. Tego dnia możemy zjeść trzy posiłki, ale tylko jeden z nich do syta. Tego dnia na znak smutku i żałoby nie sprawuje się Eucharystii. Liturgia Męki Pańskiej o godzinie 18.00, wcześniej Droga Krzyżowa i pierwszy dzień nowenny do Miłosierdzia Bożego o godzinie 15.00. Za uczestnictwo w adoracji krzyża można uzyskać odpust zupełny. Na zakończenie liturgii Najświętszy Sakrament zostanie przeniesiony do Grobu Pańskiego. O godz. 21.00 odśpiewamy Gorzkie żale. Adoracja potrwa do godz. 22.00

5. Wielka Sobota jest dniem adoracji Najświętszego Sakramentu w Grobie Pańskim. Pamiętajmy o tym, kiedy przyjdziemy pobłogosławić pokarmy. Jest to czas upamiętniający zstąpienie Chrystusa do otchłani, nadal obowiązuje cisza i zaduma nad śmiercią Chrystusa.

Warto i w tym dniu zachować post, powstrzymując się od pokarmów mięsnych. Błogosławieństwo pokarmów na stół wielkanocny od godzinie 8.00 do 17.00. Adoracja trwać będzie do godz. 23.00 W Wielki Piątek i Wielką Sobotę zapraszamy na godz. 8.00 na Ciemną Jutrznę.

6. W sobotni wieczór rozpoczynamy Wigilię Zmartwychwstania Pańskiego. Uroczysta i najbogatsza w ciągu roku liturgia oznajmi zmartwychwstanie Chrystusa. Wszystkich Parafian zachęcam do licznego udziału w Wigili Paschalnej, która w naszym kościele rozpocznie się o godzinie 20.00. Na tę liturgię przyjdźmy ze świecami.

7. Uroczyste obchody Wielkiego Czwartku, Piątku i Soboty celebrować będziemy w murach nowopowstającej świątyni.

8. Niedziela Zmartwychwstania Pańskiego rozpocznie się Mszą Rezurekcyjną o godz. 6.00. Tego dnia nie będzie Mszy św. o godz. 7.00, 16.00 i 20.00.

9. W Poniedziałek Wielkanocny nie będzie Mszy św. o godz. 16.00 i 20.00. Pozostałe Msze jak w każdą niedzielę.

10. W tym tygodniu można jeszcze przystąpić do Sakramentu Pokuty: w poniedziałek, wtorek i środę od godz. 17.30.

11. Konferencja przed chrztem w środę o godz. 19.00

12. Dziękujemy wszystkim, którzy nabyli nasze, parafialne palmy. Dochód z ich sprzedaży zasila konto budowy nowego kościoła. Tradycyjnie już obok palm, w garażu obok kaplicy, możemy też nabyć czekoladowe jajka wielkanocne, które są słodkimi cegiełkami na budowę kościoła. Informujemy też, że jak co roku w Wielką Sobotę przy okazji poświęcenia pokarmów będzie można zaopatrzyć się w mazurki i baby wielkanocne. Dochód z ich sprzedaży wspiera budowę naszego nowego kościoła. Tam też dostaniemy prasę katolicką.

13. Dziękujemy za ofiary złożone na budowę nowego kościoła. Te dzisiejsze złożone na tacę, wpłacane na koto bankowe, czy przekazywane osobiście.

PISMO REDAGUJE ZESPÓŁ Z PARAFII ŚW. ŁUKASZA EWANGELISTY POD OPIEKĄ KS. KONRADA ZAWŁOCKIEGO
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania koniecznych zmian w publikowanych tekstach.

Kwestie merytoryczne pozostawiamy rzetelności autorów.

oprawa graficzna i skład - Jacek Owczarz

adres redakcji: redakcja@swlukasz.waw.pl

GAZETKA DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO